1831. **No. 3.**

LEEUWARDER COURANT



DINGSDAG den 11 JANUARIJ.

De Gouverneur van Vriesland, brengt, bij deze ter kennis van de daarbij belanghebbenden, dat de loting voor de Nationale Militie ligting 1831, in de onderscheidene Militie-Kantons der Provincie zal plaats hebben invoege hierna volgt:

MILITIE-KANTONS 1—8.

KANTONS.	STEDEN EN GRIETENIJEN.	DAGEN.	UREN.	PLAATSEN alwaar de Loting gehouden wordt.
5.	Ferwerderadeel...	Dingsdag 18 Januarij 1831.	's morgens 10 ure.	Hallum.
	't Bildt		voormidd. 11 ure.	
7.	Westdongeradeel...	Woensdag 19 Januarij 1831.	's morgens 10 ure.	Rinsumag. (Grietenijh.)
	Dantumadeel		voormidd. 11 ure.	
6.	Dokkum	Donderdag 20 Januarij 1831.	's morgens 10 ure.	Dokkum. (Stadshuis)
	Oostdongeradeel..		voormidd. 11 ure.	
	Ameland.........		's middags 12 ure.	
	Schiermonnikoog .		's namidd. 12½ ure.	
8.	Achtkarspelen....	Vrijdag 21 Januarij 1831.	's morgens 10 ure.	Buitenpost.
	Kollumerland		voormidd. 11 ure.	
2.	Leeuwarderadeel..	Zaturdag 22 Januarij 1831.	's morgens 10 ure.	Leeuwarden. (Stadshuis)
	Tietjerksteradeel..		voormidd. 11 ure.	
1.	Leeuwarden......	Maandag 24 Januarij 1831.	's morgens 9 ure.	Leeuwarden. (Stadshuis)
4.	Harlingen........	Dingsdag 25 Januarij 1831.	's morgens 10 ure.	Harlingen. (Stadshuis)
	Barradeel........		voormidd. 11 ure.	
3.	Franeker	Woensdag 26 Januarij 1831.	's morgens 10 ure.	Franeker. (Stadshuis)
	Franekeradeel		voormidd. 11 ure.	
	Menaldumadeel...		voormidd 11½ ure.	
	MILITIE-KANTONS 9—16.			
15.	Rauwerderhem ...	Dingsdag 18 Januarij 1831.	's morgens 9 ure.	Rauwerd. (Grietenijh.)
	Baarderadeel		's morgens 10 ure.	
	Idaarderadeel.....		voormidd. 11 ure.	
16.	Sneek..........	Woensdag 19 Januarij 1831.	's morgens 9 ure.	Sneek. (Concertzaal.)
	IJlst............		's morgens 10 ure.	
	Wijmbritseradeel..		voormidd. 11 ure.	
14.	Bolsward........	Donderdag 20 Januarij 1831.	's morgens 9 ure.	Bolsward. (Stadshuis.)
	Hennaarderadeel ..		's morgens 10 ure.	
	Wonseradeel		voormidd. 11 ure.	
13.	Hindelopen	Vrijdag 21 Januarij 1831.	's morgens 9 ure.	Hindelopen. (Stadshuis)
	Stavoren.........		's morgens 9½ ure.	
	Workum		's morgens 10 ure.	
	Hemelumer Oldephaert en Noordw.		voormidd. 11 ure.	
12.	Sloten..........	Zaturdag 22 Januarij 1831.	's morgens 9 ure.	Sloten. (Stadshuis)
	Gaasterland		's morgens 9½ ure.	
	Doniawerstal.....		's morgens 10½ ure.	
	Lemsterland......		voormidd. 11½ ure.	
11.	Ængwirden......	Maandag 24 Januarij 1831.	's morgens 8 ure.	Heerenveen (Grietenijhuis)
	Haskerland.......		's morgens 9 ure.	
	Utingeradeel		's morgens 10 ure.	
	Schoterland......		voormidd. 11 ure.	
10.	Ooststellingwerf ..	Dingsdag 25 Januarij 1831.	's morgens 9 ure.	Oldeberkoop (Grietenijhuis)
	Weststellingwerf. .		's morgens 10 ure.	
9.	Smallingerland....	Woensdag 26 Januarij 1831	's morgens 9 ure	Beetsterzwaag. (in de Dorps School.)
	Opsterland.......		voormidd. 11 ure.	

Wordende de belanghebbenden verder herinnerd, dat zij alle, zoo mogelijk, bij de loting tegenwoordig moeten zijn, en dat voor de zoodanigen, welke niet verschijnen, en die aan hunne Ouders of Voogden, of aan respectabele personen, geene bijzondere volmagt hebben gegeven, om voor hen te loten, door een der gecommitteerden uit het Bestuur der Plaats geloot zal worden, en voorts dat de bewijzen, die tot het verkrijgen van vrijstelling, voor degenen die daarop aanspraak hebben, benoodigd zijn, door hen, bij tijds, ingewonnen, en, *uiterlijk binnen de* VIJF *eerstkomende dagen*, na den afloop der loting voor de Stad of Grietenij, tot welke zij behooren, in behoorlijke orde moeten worden ingeleverd aan het Bestuur der Stad of Grietenij, voor welke de loting heeft plaats gehad; *op welk termijn de belanghebbenden, door den Gouverneur; in het bijzonder nog opmerkzaam worden gemaakt*, ter voorkoming van alle overschrijding van hetzelve, waardoor zij derzelver in de wet anders gegrond regt op vrijstelling zouden kunnen komen te verliezen. *De Gouverneur voornoemd*,

Leeuwarden, den 8 Januarij 1831. VAN ZUIJLEN VAN NIJEVELT.

PRUISSEN.

BERLIJN, *den* 1 *Januarij*. Men wil hier weten dat het afgezonderde korps der keizerlijke garde den 12 dezer van Petersburg zal uitrukken. De twee legerkorpsen, welke naar Warschau op weg zullen gaan, worden op 150,000 man begroot, en men zegt dat, vermits de Maarschalk *Diebitsch*, op nieuw door de Moldavische koorts is aangetast, Graaf *Paskewitsch* het opperbevel zal overnemen. Indien men de geruchten gelooven mag moet Keizer *Nikolaas* verklaard hebben, dat hij de Warschauer afgevaardigden, die met vrij geleide van Grootvorst *Konstantijn* naar Petersburg reizen, in het geheel niet ontvangen zal.

ENGELAND.

LONDEN, *den* 31 *December*. Een groot gedeelte der algemeene oplettendheid vestigt zich tegenwoordig op Ierland, alwaar het schijnt dat de beruchte *O' Connell* eene omwenteling wil voorbereiden. Op het spoor der Franschen heeft hij in het laatst van December voorgesteld, om te Dublin een genootschap op te rigten, hetwelk door gelastigden in elk der graafschappen de parlements-verkiezingen besturen zou. Intusschen is de in Ierland zoo beminde, door het nieuwe ministerie als Onder-koning herstelde Markies *van Anglesey*, met vele vreugdeblijken door het volk te Dublin ontvangen.

FRANKRIJK.

PARIJS, *den* 2 *Januarij*. Het overbrengen der veroordeelde ministers naar het kasteel van Ham is ordelijk geschied. Alleen te Compiègne is een hoop volks zamengeloopen, dat *dood aan de ministers en in het water met Polignac schreeuwde*. Men heeft het dus raadzaam gevonden niet in maar buiten die stad van paarden te verwisselen, en daar de oproerige menigte ook ter stad uitliep, heeft het eskorte zich in quarré gevormd, om de rijtuigen tegen allen moedwil te beschermen.

Het dagblad *le Dauphinois* komt nogmaals terug op de beweging, welke te Rome plaats gehad zou hebben, en zegt, doch zonder opgave van dagteekening:

„ Men schrijft uit Rome. Zoo het schijnt had er laatstleden Dingsdag alhier eene zamenzwering moeten uitbarsten. Vier en tachtig personen zijn daarin betrokken. Sommigen zijn op eenen afstand van twintig en dertig mijlen van Rome verzonden; andere op het kasteel van St. Angelo vastgezet. De hemel weet wanneer zij daar weder uit zullen komen. Men zegt ook dat er enkele priesters in het paleis der inkwisitie opgesloten zijn. De zoon van Koningin *Hortensia* Prins *Lodewijk*, is naar Florence bij zijnen vader verzonden, men heeft hem slechts een uur tijds vergund om zich tot de reis gereed te maken; hij is door eenige karabiniers begeleid geworden Men heeft ook den zoon van *Jerôme Bonaparte* in hechtenis willen nemen, maar de Russische gezant heeft dezen, als verzwagerd aan Keizer *Nikolaas*, onder zijne bescherming genomen. Een der aanzienlijkste jongelingen uit Rome is werkelijk in de gevangenis geworpen.

„ Het plan schijnt hoogst onvoorzigtig beraamd geweest te zijn, kinderen tot opperhoofden, geene ontwerpen voor de toekomst, geene verstandhouding naar buiten en zeer weinige onder de troepen. Het was, in een woord, eene zamenzwering zoo als men er veeltijds bij 's Pausen overlijden ziet, meestal op het gevangen zetten van enkele burgers uitloopende."

Het Panthéon, hetwelk een zeker getal jonge lieden tot eene verzamelplaats voor staatkundige vereenigingen gekozen hadden, is thans gesloten. Gisteren waren in de nabijheid der scholen oproepingen aan de studenten aangeplakt om zich heden ten twee ure op het plein van het Panthéon te verzamelen tot het stemmen over twee adressen, een aan de studenten van Glasgow, het andere aan de Polen.

Te Bordeaux is eene zamenspanning ontdekt en verijdeld tot het verwekken van dergelijke onlusten als onlangs binnen deze hoofdstad hebben plaats gehad, en waarvan het proces der ministers mede het voorwendsel was.

Ons gouvernement heeft het tolkantoor van Duinkerken gemagtigd om op alle wijzen gemakkelijk te maken het transito der uit België komende goederen, welks havens door het ijs gesloten zijn, na zulks lang door de Hollandsche vloot geweest te zijn.

Voortaan zullen dus de Belgische kooplieden over de Fransche havens verzendingen kunnen doen naar Amerika en andere overzeesche landen.

Men wil alhier, dat er reeds van onderhandelingen in Konstantinopel en Ispahan is gesproken geworden, ten einde Rusland tot omzigtigheid te bewegen, doch men meent, dat de lessen, welke zoowel aan de Turken als aan de Perzianen zijn gegeven, het nemen van krijgshaftige besluiten tegen Rusland nog langen tijd zullen belemmeren, en de partij, die gezegd wordt het jeugdige Frankrijk te vertegenwoordigen, oordeelt dan ook, dat, zonder op het welgelukken van dergelijke ontwerpen te letten, men zich haasten moet, om vroeg in het voorjaar de Fransche legers in België en de Rhijn-provincien te doen post vatten.

NEDERLANDEN.

BRUSSEL, *den* 1 *Januarij*. In de zitting van het nationaal congres, van den 31 December ll., is de wet op de Belgische nationale garde, met eene meerderheid aangenomen, en is de Heer *Emmanuel d' Hoogvorst*, die onlangs, bij eene feestelijke gelegenheid te Brussel, de *Belgische Lâfayette* genoemd is, bij een afzonderlijk artikel, voor zijn geheele leven, tot Generaal en Chef dier garde verheven. Volgens deze wet, zijn alle inwoners van België, van 21 tot 25 jaren, dienstpligtig, en wordt de nationale garde, in oorlogstijd, in drie bans verdeeld. De benoeming der hoofdofficieren wordt daarbij aan het hoofd van den staat overgelaten.

Aan de weduwe van de te Leuven onder den vrijheidsboom door het gemeen op eene zoo wreede wijze vermoorden Majoor *Gaillard*, is door het provisioneel gouvernement een jaarlijksch pensioen toegelegd van 400 gulden.

LUIK, *den* 4 *Januarij*. De dagbladen dezer stad behelzen het volgende uittreksel uit het protocol der ministeriële conferentie op het departement van buitenlandsche zaken te Londen, den 20 December:

Tegenwoordig waren de gevolmagtigden van Oostenrijk, Frankrijk, Groot-Brittannien, Pruissen en Rusland.

Nadat de gevolmagtigden der 5 hoven van de Belgische regering de formele aanneming van de aan haar voorgeslagene en door den Koning der Nederlanden mede aangenomene wapenschorsing ontvangen, en nadat de conferentie op deze wijze aan het bloedvergieten een einde gemaakt en zoo den eersten pligt, welke op haar rustte, vervuld had, vergaderden de gevolmagtigden, om over de verdere maatregelen te beraadslagen, welke te nemen zijn, om de inbreuken te herstellen, welke door de onlusten in België veroorzaakt zijn in het stelsel, bij de traktaten van 1814 en 1815 vastgesteld.

Toen de ondergeteekende Mogendheden, welker gevolmagtigden in dezen oogenblik vergaderd zijn, België bij Holland voegden; bedoelden zij een billijk evenwigt in Europa te vestigen en het behoud van den algemeenen vrede te verzekeren.

De gebeurtenissen der 4 laatste maanden hebben ongelukkigerwijze getoond, dat eene volkomene en volledige ineensmelting dezer beide landen, welke de Mogendheden wilden bewerken, niet bereikt is geworden; wijders, dat het van nu af onmogelijk zoude zijn, dezelve te verwerven, en dat daardoor het vereenigingspunt van België met Holland vernietigd is; dat men derhalve noodzakelijk andere inrigtingen moet maken, om de oogmerken te vervullen, tot welker uitvoering deze vereeniging als middel zoude dienen.

Met Holland verbonden en als integrerend gedeelte der Nederlanden, had België zijn deel van de Europesche pligten dezes rijks te vervullen, bij de traktaten met andere Mogendheden bepaald. Deszelfs afscheiding van Holland kan het van dit gedeelte zijner pligten en verpligtingen niet ontslaan.

De conferentie zal zich derhalve onledig houden met de nieuwe inrigtingen, welke het geschiktste zijn, om de toekomstige onafhankelijkheid van België in overeenstemming te brengen met de bepalingen der traktaten, met de belangen en zekerheid van andere Mogendhedeu, en met het behoud van het Europesche evenwigt.

Dienvolgens zal de conferentie de onderhandelingen met den gevolmagtigde van Z. M. den Koning der Nederlanden voortzetten, en de provisionele regering van België uitnoodigen, zoodra mogelijk commissarissen naar Engeland te zenden, en hun genoegzame instructien en volmagt te geven, om dezelven over alles, wat de aanneming der voormelde inrigtingen bevorderen kan, om raad te vragen en te vernemen.

Deze inrigtingen kunnen in geenen deele aan de regten te kort doen, welke de Koning der Nederlanden en het Duitsche Verbond op het groot-hertogdom Luxemburg hebben.

De gevolmagtigden der 5 groote Mogendheden hebben besloten, dat dit protocol aan den gevolmagtigde van Z. M. den Koning der Nederlanden medegedeeld en bij afschrift aan den heer *Bresson* gezonden zal worden, om hetzelve aan de provisionele regering van België mede te deelen.

(*get.*) *Esterhazy*, *Wessenberg*, *Talleijrand*, *Palmerston*, *Bulow*, *Lieven*, *Matuscewitsch*.

BREDA, *den* 6 *Januarij*. Heden hebben er vele bewegingen bij het mobiele leger plaats, en onophoudelijk trekken alhier troepen binnen. — Het leger is op nieuw in brigades ingedeeld geworden, en heeft daarbij eene marschorganisatie bekomen, welke hetzelve morgen zal aannemen, zullende het leger eene linksche beweging naar de kanten van Limburg maken. Eindhoven schijnt voor het centrale punt der beweging aangenomen te zijn. Hoogstwaarschijnlijk zal dit een hoofdtreffen ten gevolge hebben. De generaal majoor *Boreel* kommandeert de voorhoede, het hoofdkorps komt onder de bevelen van den generaal-majoor hertog *van Saxen-Weimar*, terwijl de reserve door den kolonel *Klerk* zal gekommandeerd worden.

Indien wij wel onderrigt zijn, zal hier een marsch-bataillon opgerigt worden, hetwelk bestaan zal uit vrijwilligers uit de Haagsche en Rotterdamsche schutters en uit de reserve der hier in garnizoen liggende 2de en 9de afdeeling infanterie. Men doodverft zelfs den heer kolonel *Favange*, die tot nu toe het opperbevel over de zich hier bevindende schutters gehad heeft, als bevelhebber van dat korps.

OOSTERHOUT, *den* 6 *Januarij*. Het vrijwillige jagerkorps, uit Leijdsche studenten zaamgesteld, hetwelk, als tot het mobiele leger behoorende, nu reeds zulk eenen geruimen tijd bij afwisseling hier en aan het Ginneken gekantonneerd is geweest, op welke beide plaatsen het volijverig en met vrucht tot het handhaven der rust en het beschermen der veiligheid heeft medegewerkt, heeft thans bevel ontvangen om morgen ochtend, ten negen ure, op marsch te gaan, zoo men denkt naar Maastricht. Waarschijnlijk zullen andere korpsen der mobiele krijgsmagt dezelfde bevelen ontvangen hebben, zoodat men gewigtige bewegingen te gemoet mag zien.

ETTEN, *den* 4 *Januarij*. Gisteren is de hier liggende flankeur-kompagnie, geformeerd uit vrijwilligers van de studenten der hoogeschool van Groningen en van het Franeker athenæum, geinspecteerd door den heer kolonel *Klerk*, kommandant der afdeeling grenadiers, welke, na den afloop dezer inspectie, deszelfs volkomen tevredenheid, zoo over de houding dezer jongelingen, als over de manœuvres, welke hij hen had doen verrigten, aan den dag legde.

's HERTOGENBOSCH, *den* 7 *Januarij*. Donderdag zijn van hier langs de Zuid-Willemsvaart naar de Noordbrabandsche grenzen, aan de zijde van Limburg, vertrokken vier kompagnien infanterie, zamengesteld uit Friesche en Amsterdamsche schutters, mitsgaders uit manschappen der 5de en 13de afdeelingen. Deze kolonne staat onder bevel van den majoor *van Wageningen*, kommandant van het veldbattaillon der Friesche schutterij, en schijnt bestemd te zijn om eene beweging van den kant des legers in de rigting van Maastricht te bevorderen.

's GRAVENHAGE, *den* 6 *Januarij*. Heden morgen zijn van hier naar Breda vertrokken twee kompagnien jagers en eene kompagnie grenadiers, te zamen bedragende omstreeks 300 man, welke hier gekleed en uitgerust waren geworden. Daaronder telde men verscheidene Zwitsers welke vrijwillig bij ons leger hebben dienst genomen.

Men verneemt, dat een groot aantal der Oranje Nassauers, welke te voren bij 's Konings troepen hebben gestaan, zich als nu weder vrijwillig hebben aangeboden, om bij

de landmagt van den Staat te dienen. — Aanzienlijke afdeelingen derzelve zijn reeds aangekomen, en op Nijmegen gerigt.

De kooplieden en fabrijkanten te Gend hebben die van Luik nagevolgd en een adres aan het nationaal congres gepresenteerd. Zij geven daarin te kennen, dat er, vóór *de roemrijke omwenteling*, in de laatste vijf jaren, wekelijks eene som van 170,000, à 180,000 gulden aan het werkvolk betaald werd, terwijl er thans nog geen 5,000 aan arbeidsloonen wordt uitgegeven. De ellende is te Gend zeer groot: de vermogenden moeten de armen voeden, uit vrees van geplunderd te worden.

HARLINGEN, *den* 8 *Januarij*. In den jare 1830 zijn van hier uitgezeild 385 schepen en binnengekomen 357 als: 216 Nederlandsche, 68 Engelsche, 36 Noordsche, 28 Hanoversche, 4 Deensche, 4 Pruissische, 1 Meclenburger, te zamen 357, waarvan

232 beladen met Hout, uit de Oostzee, Rusland en Noorwegen.
2 ——— Hout van Hamburg.
18 ——— Rogge, Rogge en Hennep, Rogge en Erwten.
2 ——— Rogge, Hennep, Potasch en Lijnzaad.
3 ——— Tarwe, Tarwe en Rogge.
1 ——— Garst.
1 ——— Boekweit.
1 ——— Raapzaad.
15 ——— Ruw Engelsch Klipzout en Looderts.
1 ——— Ruw Fransch Zout.
4 ——— Suiker, Koffij, ongesp. Katoen, Huiden, enz.
1 ——— Hennep en Potasch.
1 ——— Lijnzaad, Talk, IJzer, Hennep, Potasch, enz.
8 ——— Steenkolen, Steenkolen en Slijpsteenen en Aardewerk.
3 ——— Teer, IJzer en Teer, IJzer, Teer en Potasch.
2 ——— Teer en Pik, Teer, Pik, IJzer, Lijnzaad en Hennep.
1 ——— Potaarde.
1 ——— Robbespek en Robbevellen } van de Visscherij
1 ——— Snavelvischspek } Societeit.
1 ——— Aardappelen.

296 beladene schepen.
61 geballaste dito.

357 Totaal. Zijnde 27 schepen meer binnengekomen dan het voorgaande jaar.

Van hier is uitgevoerd in 1830.

94,431¼	Vaten Boter.	198,000	Ned. ℔ Ongemalen Boomschors.
520¼	Last Haver.	25,192	Ned. ℔ Cement.
26⅕	Last Tarwe.	833,100	stuks Dakpannen.
7¼	Last Klaverzaad.	27,700	„ Vloeren.
444,114	Ned. ℔ Ruw Vlas.	300,900	„ Gebakken Steen.
18000	Ned. ℔ Snuit van Vlas.	97,000	„ Muursteentjes.
75045	Ned. ℔ gezouten Os-, Koe-, Stier- en Pinkehuiden.	426	Riem graauw Papier.
420,000	Ned. ℔ afgekook. Beenderen.	2,000	Ned. ℔ Loodwit.
225,925	Ned. ℔ Kanterkaas.	3,000	Ned. ℔ Touwwerk.
46,585	Ned. ℔ inlandsche Zoetemelks Kaas.		

LEEUWARDEN, *den* 10 *Januarij*. Bij Koninklijk Besluit van den 5 dezer, is bepaald, dat de verordeningen omtrent het tijdstip der invoering van de nieuwe wetboeken en van de regterlijke organisatie, zoo als bij het besluit van den 5 Julij 1830 was bepaald, zijn opgeschorst, tot dat daaromtrent nader door Z. M. zal worden beschikt.

Bij besluit van den 10 December, heeft Z. M. goedgevonden het departement van binnenlandsche zaken te magtigen, om de gedeputeerde staten der onderscheidene provincien te kwalificeren, om, bij zoo verre de vrijwillig bij te dragen gelden, onverhoopt, ongenoegzaam mogten wezen, om in de behoeften der vrouwen en kinderen van mannen of vaders, die tot den eersten ban der schutterijen behooren, of zich ter vrijwillige wapening, hetzij bij het leger, hetzij bij de schutterijen, hebben aangeboden, en werkelijk vertrokken zijn, te voorzien, alsdan, op de daartoe door de gemeenteraden te doene voordragt, het te kort over de ingezetenen van zoodanige gemeenten te doen omslaan, en deze gelden ter beschikking te stellen van de commissie, in elke gemeente met de uitdeeling belast, onder gehoudenheid niettemin, om, overeenkomstig Hoogstdeszelfs besluit van den 25 Julij 1818, no. 55, in verband met art. 158 der grondwet, het bedrag en den grondslag van elken, door de gouverneurs in voege voorschreven, geautoriseerden omslag, nader, op de gewone wijze, op het einde van elke maand, aan de goedkeuring van Z. M. te onderwerpen.

Naar men verneemt hebben de presidenten van de beide kamers der Staten-generaal door den secretaris van Staat eene kennisgeving ontvangen, inhoudende: dat de laatste berigten uit Londen het waarschijnlijk maken, dat de Koning eerlang in de gelegenheid zal zijn, eene belangrijke mededeeling over onze groote aangelegenheden aan de Staten-generaal te doen, doch dat, alvorens de juiste tijd daarvan kan bepaald worden, er nog andere tijdingen worden verwacht; dat het intusschen Z. M. aangenaam zou zijn wanneer de leden van de Staten-generaal bij voorraad, van dat voornemen worden verwittigd, ten einde dezelve zich zouden gereed houden, om, op de eerste oproeping, in deze residentie bijeen te komen en wel, hoezeer veelligt de bedoelde mededeeling tot geene dadelijke deliberatien aanleiding zal geven, in zoo volledigen getale als mogelijk, uit hoofde van het gewigt dier mededeeling. Ten gevolge daarvan, hebben de presidenten aan de leden der beide kamers aanschrijvingen in dien geest gedaan.

l'Etoile-Gazette de France van den 1 dezer zegt, dat de heer *Gendebien*, envoyé van het Belgisch gouvernement, op den 31 December, de *eer* gehad heeft van ter audientie bij den Koning te worden toegelaten, dat hij door den minister van buitenlandsche zaken voorgesteld is geworden en dat de audientie drie kwartier-uurs geduurd heeft.

Een brief uit de nabijheid van Maastricht, van den derden Januarij, bevat de navolgende bijzonderheden:

„ De Belgen staan, met 12,000 man, van welke de meesten zonder schoenen zijn en het voorkomen hebben van landloopers, om Maastricht. Zij hebben tot nog toe niet meer dan vier zesponders bij zich. Uit Maastricht is tot den 31 December ll. gedurig, zoo wel des daags als des nachts, met grof geschut gevuurd, om de huizen op den weg naar Aken, Valkenburg en Eysden, welke te digt onder de werken stonden, om verre te schieten. Dit werk schijnt thans volbragt. Men zegt hier, dat de wakkere kommandant der vesting binnen dezelve gevaarlijke woelingen heeft ontdekt, en dat zekere advocaat, met name *Manselle*, deswegens zoude worden te regt gesteld.

„ De Belgen hebben een aantal paarden geprest, om geschut uit Luik en Namen te halen. Zij gedragen zich zoo slecht, dat de boeren met hun vee naar het Pruissische vlugten en hunne ledige woningen ten buit geven. De leeftogt begint in de nabijheid der vesting zeer schaars te worden, en zes à zeven uren in den omtrek worden dagelijks mondbehoeften, en in geene geringe hoeveelheid, boter en eijeren niet uitgezonderd, gerequireerd. Een pachter, welke twee uren van de vesting woont, en 70 man moet herbergen, heeft den 31 December een varken van 200 ponden geslagt, en had den 2 Januarij van dien voorraad niets meer overig.

„ Men schijnt hier niets kwaads voor Maastricht te duchten. De burgerij lijdt veel, maar de troepen zijn voor vier maanden van alles voorzien. De inwoners worden steeds op het voorbeeld van Antwerpen opmerkzaam gemaakt. — Het gerucht wil, dat *Daine* gisteren (den 2 Januarij) weder uit den omtrek van Maastricht naar de zijde van Kempenland zoude zijn opgebroken, op de tijding, dat hij van dien kant een tweede bezoek van den hertog *van Saxen Weimar* te wachten had. Men voegt er bij, dat te Luik, alwaar boven dien eene niet geringe ontevredenheid heerscht, en alwaar men reikhalst naar eene verandering van zaken, het berigt van eenen dergelijken aantogt de overheden op nieuw eene groote ontsteltenis heeft aangejaagd."

Men schrijft van de Saxische grenzen, dat de Keizer van Rusland eene nota aan de Europesche hoven gezonden zoude hebben, waarin Hoogstdezelve verklaart: *dat hij nimmer met rebellen in schikkingen zal treden.* Dit komt zeer wel overeen met de vroegere proclamatie van Z. M.

Volgens brieven uit Frankfort en Straatsburg; zouden eenige handelhuizen aldaar brieven van het huis *Lafitte en Comp.* te Parijs ontvangen hebben, volgens welke dat huis, van den 1 Januarij 1831 te rekenen, hoegenaamd geene zaken meer doen zou.

Het conclave, dat den 14 December geopend is, zal ditmaal niet lang duren; men dacht te Rome, dat hetzelve vóór Drie-Koningen-dag afgeloopen zou zijn. De kardinaal *Zurla*, een der geleerdste en godvruchtigste leden van het Heilig Kollegie, heeft, volgens de openbare meening, den meesten kans, om tot Paus verkoren te worden.

Volgens een berigt uit Frankfort, zouden twee der vijf Mogendheden, die de onafhankelijkheid van Belgie erkend hebben, tot voorwaarden van die erkenning hebben gesteld, dat zij tot Vorst over hun land eenen Prins uit het huis van Nassau zouden kiezen.

Ten behoeve der uitgetrokken schutters te 's Hertogenbosch, hebben eenige Franeker Dames, (ook uit bijdragen, en met vrijwillige hulp van Dienstboden) bijeen gebragt:

144 paren gebreide wollen Sokken. 31 paren geweven dito. 70 paren Handschoenen. 6 Hemden en 2 wollen Dekens.

Welke goederen eerst door de invallende vorst opgehouden, thans naar de plaats hunner bestemming verzonden zijn.

MENGELWERK.

BEKNOPT OVERZIGT VAN DE GESCHIEDENIS VAN ONS VADERLAND, VAN KEIZER KAREL DEN VIJFDEN AF TOT OP HET JAAR 181[illegible]

ten betooge der geschiedkundige waarheid:

dat al de rampen, welke ooit het Volk waartoe wij behooren overkwamen, hoe zwaar zij het eerst ook gevallen zijn, niet alleen naderhand gebleken zijn ten heil van het Volk te hebben gestrekt, maar het ook steeds gelukkiger dan te voren gemaakt hebben (*).

I.

KAREL VAN OOSTENRIJK was, op den 24 Februarij [illegible], in de ons welbekende Vlaamsche stad *Gent* geboren. Zijn vader was PHILIPS *de schoone*, Aartshertog van *Oostenrijk*, zoon van den Duitschen Keizer MAXIMILIAAN en van MARIA VAN BOURGONDIË, eenig kind en erfgenaam van den welbekenden KAREL *den stouten*. Zijne moeder was JOHANNA, de tweede dochter van FERDINAND en ISABELLA, Koning en Koningin van *Castilië* en *Arragon* (1). Hij vereenigde onder zijnen schepter alle die Provinciën, welke, ter kwader ure, eens het Zuidelijk gedeelte van het Koningrijk der *Nederlanden* hebben uitgemaakt (2). In 1518 beklom hij den troon van *Spanje* en dien van *Napels* (3); in 1520 den Duitschen Keizerszetel (4), d. i. dien van het Romeinsch-Westersch-Rijk, door eenen grooteren KAREL in vroeger eeuwen weder opgerigt; terwijl de schatten eener nieuw ontdekte wereld hem welhaast met eenen goudvloed begonnen te omringen, welke echter eerst ten tijde van zijnen zoon PHILIPS in zijn gansche volheid gestroomd heeft.

Van onze zeven Noordelijke Gewesten behoorden hem al aanstonds de Provinciën *Holland* en *Zeeland*. Deze hadden lang te zamen één Graafschap uitgemaakt, hetwelk in het jaar 1433, te gelijk met dat van *Henegouwen* aan PHILIPS *den goeden*, Hertog van *Bourgondië*, was afgestaan geworden door de ongelukkige JACOBA VAN BEIËREN (5).

Gelderland, hoog van moede, toen uitgestrekter dan nu, weleer een Graafschap, sedert een Hertogdom, viel Keizer KAREL in 1543 in handen, door afstand van den tegen hem niet opgewassenen Hertog WILLEM II, *van Cleef*. Deze erkende daardoor tevens de wettigheid van den verkoop, of van de verpanding van dat Land, door den van zijnen ontaarden zoon mishandelden ARNOUD VAN EGMOND aan KAREL *den stouten*, en die van den afkoop der regten, welke naderhand GERARD, Hertog van *Gulik*, op hetzelve had gemeend te hebben, door den evengemelden KAREL (6).

Het grijze *Utrecht*, welks Bisschoppen, behalve het tegenwoordig Gewest van dien naam, toen het *Sticht*, en meer bepaaldelijk het *Nedersticht*, geheeten, ook het tegenwoordig *Overijssel* en eenige daaraan grenzende Landstreken, onder den naam van het *Oversticht*, als wereldlijke Vorsten beheerschten, huldigde in 1528 insgelijks KAREL als zijnen Heer, nadat de door hem ten zetel opgedrongen HENDRIK VAN BEIËREN hem het gebied had afgestaan (7).

Daarmede vielen hem ook de regten en aanspraken te beurt, welke die Bisschoppen op *Groningen* en op *Drenthe* hadden, of vermeenden te hebben. — Voor zoo verre de Hertog van *Sakse* die oorden regeerde, of voorgaf te moeten regeren, droeg ook deze zijn gebied, met wat er aan verkleefd was, en daarbij zijne heerschappij over *Friesland*, den *Oosterrijker* over. — Doch laat ons bij dat Gewest, als ons het naast, een oogenblik langer vertoeven.

Ons tegenwoordig *Friesland*, slechts een klein gedeelte van dat oudere *Friesland*, 't welk KAREL *de Groote* eenmaal overheerschte, is, buiten twijfel, gedurende de regeringen van dien Keizer en zijne eerste opvolgers, door Graven in hunnen naam bestuurd geworden. In de verwarringen, oproeren, en oorlogen, welke er welhaast in het te groote Rijk ontstonden, schijnen die vreemde Graven weggeraakt en vervangen geworden te zijn door inboorlingen, onder den naam van *Potestaten* (8), die door en uit de Edelen, (die ten deele ook de Steden en het Platte Land vertegenwoordigden), en door de Geestelijkheid verkoren werden; denkelijk echter alleen wanneer er oorlogen ontstaan of op handen waren. Eenigen der Keizers, wier opperheerschappij *Friesland* altijd bleef erkennen, erkenden van hunne zijde der *Friezen* regt van zich eenen dusdanigen Potestaat te kiezen. KARELS vaderlijke grootvader MAXIMILIAAN, en diens vader en voorganger, FREDRIK V, reeds, vermaanden hen zelfs, er eenen aan te stellen, ter demping van hunne, toenmaals hooggerezene, inlandsche verschillen. Toen zij het omtrent den persoon niet eens konden worden, ja sommigen hunner er in het geheel geenen begeerden, benoemde hij (MAXIMILIAAN) ALBRECHT VAN SAKSE, aan wien hij verpligting had, en die lang hierop gevlamd had, in 1498 tot Potestaat of Gouverneur van *Friesland*, met het regt van die waardigheid zijnen nakomelingen als erfdeel na te laten (9). Hoewel sommigen hem toevielen, genoot ALBRECHT nogtans zijne aanwinst niet zonder den geweldigsten wederstand te ondervinden, en nooit vermogt hij geheel de wapenen neder te leggen. Na zijnen dood volgden zijne zonen GEORGE en HENDRIK hem op, en schoon hij aan laatstgemelden bepaaldelijk *Friesland* had vermaakt (10), liet deze het gaarne aan zijnen broeder over, die, op zijne beurt, zich onmagtig gevoelende er meester te blijven, het, met goedkeuring van den Keizer, in 1515 aan KAREL overdroeg, zeggende: *Friesland* mag wel *Vreetland* heeten; het heeft *Thuringen* en *Meissen* (mede twee van ALBRECHTS beste Landen,) bijna kaal gevreten, en nog is het niet zat geworden (11). KAREL noemde zich sedert Heer van *Friesland* (12), doch van *Groningen* en *Drenthe* erkend en meester daar te worden, gelukte hem eerst in 1536, toen de Landzaten-zelve hem tegen den Hertog van *Gelderland* inriepen (13).

Deze oorden hadden alzoo hunne vrijheid, en, naar het zich liet aanzien, onherroepelijk, verloren. Dat de toenmalige Vaderlanders dit, en vooral de onderwerping aan eenen vreemdeling, als de grootste ellende beschouwden welke hun immer kon overkomen, ontdekt het nageslacht, bij het nalezen der gedenkschriften van die tijden, op elke bladzijde, in elken regel, uit ieder woord. Inmiddels had juist die vreemde overheersching den doodsteek gegeven aan de partijschappen der *Schieringers* en *Vetkoopers*, van welke men sedert niet meer vernam, en wie, die maar eenigermate bekend is met de schier onoverzienbare rampzaligheden welke die partijschappen hier hadden te weeg gebragt, zal het niet als eenen onvergelijkelijken zegen voor dit Land beschouwen, dat zij eindelijk weder in den nacht bedolven werden welke hun ontstaan bedekte? — Niet minder gelukkig was het, dat *Friesland* geraakte in handen van een' Vorst, die *Holland* reeds bezat, en *Gelderland* eerlang verkreeg. Daardoor eindigden die hooggaande twisten met het eerstgemelde, die twisten, welke ook ons op zoo veel bloeds en tranen waren te staan gekomen; met dat *Holland*, 't welk het vuur, dat hier brandde, met een' nimmer verslappenden ijver onderhield en aanstookte. Daardoor werd er tevens paal en perk gesteld aan de rampen met welke de *Gelderschen* ons overstulpten; die *Gelderschen*, die zich gelaten hadden de vrijheid hier te zullen herstellen, en daartoe, even onvoorzigtig als de *Franschen* in lateren tijd, waren ingeroepen geworden, maar, even trouwloos als dezen, de rollen van verdrukkers tegen die van verlossers en bondgenooten hadden ingeruild. — Hoe jammer, dat de lessen der geschiedenis van het voorgeslacht zoo vaak voor den nakomeling verloren zijn! — Eindelijk werden wij daardoor ontslagen van die Vorsten van *Sakse*-zelve, wier regering, hoewel er onder dezelve hier en daar veel goeds was daargesteld, voor de meeste *Friezen* onverdraaglijk, voor allen, eenige weinige gunstelingen uitgezonderd, uitermate drukkend was.

Even als *Friesland* hadden ook *Holland*, *Gelderland*, en *het Sticht* geleden. Ook in die streken hadden *Hoekschen* en *Kabeliaauwschen*, *Heekerens* en *Bronkhorsten*,

(*) De Redactie heeft, met goedvinden des Schrijvers, gemeend de inleiding te kunnen weglaten van de navolgende voorlezing, gehouden in het Departement Leeuwarden van de Maatschappij tot nut van het algemeen, op den 22 December 1830, door Mr. *A. van Halmael*, *Jr.*, en haar, slechts op herhaald en dringend verzoek, medegedeeld.

(1) ROBERTSON, *The historij of the reign of the Emperor Charles V*, *Lond.* 1772; II, 1.

(2) DEWEZ, *Histoire de la Belgique*, *Bruxell.* 1808; [illegible], 27 *suiv.*, *et principal* 65. *Vg.* VAN MIERIS, *Histori der Nederl. Vorsten*, I, 8 *volgg.*

(3) ROBERTSON, II, 61, 62, *cl.* I, 168.

(4) ROBERTSON, II, 111; WAGENAAR, *Vaderl. Historie*, IV, 422.

(5) WAGENAAR, III, 513 et 514, 519.

(6) WAGENAAR, V, 255, *vg. m.* 234 *et* 235; SLIGTENHORST, *Geldersche Geschied.* 464—467, *vg. m.* 267.

(7) WAGENAAR, IV, 479 *en* 495.

(8) *Vg.* SCHOTANUS, *Friesche Histor.*, *Boek* II, *bl.* 6[illegible].

(9) WINSEMIUS, *Chronijk v. Vriesl.*, *f.* 319*a*, *cl.* 349*b volgg.*; SCHWARTZENBERG, *Fr. Charterb.*, I, 785.

(10) SCHOTANUS, XIII, 478*b*.

(11) SCHOTANUS, XVII, *op het einde.*

(12) *Zie ook* WAGENAAR, IV, 390 *en* 391.

(13) WAGENAAR, V, 115 *volgg.*; SCHOTANUS, XIX, 667*b en volgg.*

Canterkingen en *Lichtenbergen* (en wie niet al meer!) gewoed. Ook dezen gingen geheel of grootendeels onder in den drang der tijden, en nu hielden tevens in die onderscheidene Gewesten de vijandelijkheden op, welke zij gewoon waren jegens elkander te plegen; welke meer aan de Vorsten dan aan de Volkeren te wijten waren, en vervielen, nu zij allen aan éénen Heer gekomen waren. Het ophouden der vijandschappen had allengskens onderling verkeer en vriendschappelijke toenadering ten gevolge, welke naderhand de vereeniging mogelijk maakten van allen tot één gemeenschappelijk verbond, waarvan de nimmer volprezene WILLEM VAN ORANJE (schoon hij zich bij de oprigting geliet, als of alles buiten hem beschikt ware,) de ziel, het hart en het hoofd was.

Het was namelijk nog vóór dat Keizer KAREL des heerschens moede werd, of zich daartoe verder onbekwaam gevoelde, dat de groote Godsdienstige scheuring tusschen de *Roomsch-Katholijken* en de *Protestanten* plaats greep. Reeds KAREL zocht vruchteloos, eerst, die te voorkomen, daarna, haar met geweld te verhinderen, niet beseffende, wat (den Hemel zij dank!) elk verlicht en echt Christen in deze dagen, tot welk genootschap hij behoore, ons zal toestemmen: dat alle dwang ter zake van de Godsdienst eene dwingelandij is, welke geen regtschapen gemoed geduldig kan verdragen; een juk, hetwelk geen Bewind den onderdanen vermag op te leggen. PHILIPS II, de zoon van Keizer KAREL, aan wien hij, in het jaar 1555, zijne waardigheden als Koning van *Spanje* en Gebieder der *Nederlanden* overdroeg, vernieuwde niet alleen dadelijk de plakaten van zijnen vader tegen de Protestanten (14), weigerende volstrekt naar eene verzachting te dezen aanzien te hooren, zeggende, liever duizend levens, zoo hij ze had, te willen verliezen, dan eenige verandering in de Godsdienst te willen gedoogen (15); stevigde niet slechts de reeds door zijnen vader ingevoerde *inquisitie*, welke zelfs den Katholijken siddering aanjoeg, en waarvan men bij de invoering het plakaat, te *Antwerpen*, weigerde af te kondigen; maar verbitterde daarenboven zijne *Nederlanders*, van welk geloof ook, door het bij zijn vertrek naar *Spanje* achterlaten van eene Spaansche Krijgsmagt op hun erf; door het stellen van vreemden in de hooge Landsregeringe; door het oprigten van ettelijke nieuwe Bisschoppelijke zetels, 'twelk dreigde de vervolgingen ter zake van de Godsdienst nog te zullen verscherpen; en bovenal door den Hertog VAN ALVA, een monster van wreedheid, den gapenden muil, hoe druipende van bloed ook, steeds opsperrende naar meer, met eenen dorst, dien dat van 18,600 menschen, (welke hij (zegt men) zich beroemde, in zijn ruim zesjarig bewind, om het geloof en om wederspannigheid, te hebben doen ombrengen (16),) niet lesschen kon; — door dien verdoemelijken zoon der helle, aan het hoofd van een versch heer van vreemde knechten, herwaarts te zenden, en aan hem de uitvoering zijner bevelen toe te vertrouwen, met eene onbepaalde volmagt, — ach, dat de Vorsten toch beter toezagen aan wien zij zulk eene volmagt geven! — Hier kwam het schenden van Lands- en Stadsvoorregten bij; het vreesselijke vonnis, waarbij al de *Nederlanders* schuldig verklaard worden aan de misdaad van gekwetste majesteit, en veroordeeld tot de daarop gestelde straffen, (des noods de dood met onteering en verbeurdverklaring van goederen,) „ sonder eenich aensien oft respect, t' sy Mans oft Vrouwen, jonckt oft oudt" (17); eindelijk het opleggen van nieuwe, ongeoorloofde, en ongehoord zware belastingen, welke den geheelen, bloeijenden koophandel, de rijkelijk vlietende bron van aller bestaan, onherstelbaar vernietigen moest (18).

Voor dat echter dit laatste plaats greep, — het is van belang dit in het oog te houden, — had reeds WILLEM, Prins van *Oranje*, en, van wege Koning PHILIPS, Stadhouder over *Holland*, *Zeeland*, *Utrecht*, *Westvriesland*, *Voorne*, *den Briel*, en het Graafschap *Bourgondië* (19), Lid van den Raad van State, niet om belastingen of schattingen te keeren, maar om den tiran vrijheid van lijf en ziel voor de ongelukkige *Nederlanders* af te dwingen, de wapenen opgevat. Zijne pogingen, welke ook ijverige Roomschgezinden toejuichten, maakten een dadelijk begin aan dien tachtigjarigen oorlog, wiens woeden slechts éénmaal door een twaalfjarig bestand, 'tgeen evenwel de vijandelijkheden in de *Indiën* niet deed ophouden, werd afgebroken. Vreesselijker krijg heeft nooit eenig volk geteisterd; meer heeft nooit eenig volk geleden dan de *Nederlanders*, en vooral de bewoners der *Zeven Vereenigde Gewesten*, in dien krijg, die niet aan de grenzen alleen, maar ook in het hart des lands gevoerd werd, met eene wreedheid, aan beide zijden, welke Kannibalen zelfs op het bloote verhaal de haren ten berge zou doen rijzen, en welke ik niet in staat ben U te schetsen.

Maar ook dat wij de *Zeven Vereenigde Gewesten* dus noemen mogten, was de eerste degelijke vrucht die uit dat krijgen voortsproot. — De Nederlandsche vrijheid, welke, indien deze oorden op den duur aan den schepter van PHILIPS waren verbonden gebleven, onherstelbaar zou verloren gegaan zijn, en door de gemelde buitensporige geweldenarijen uit den doodslaap was gewekt geworden (20), werd gezuild op de vermaarde Unie van *Utrecht*, in het jaar 1579 (21). Eene tweede was de afzwering van *Spanje*, in 1581, welke alle betrekkingen tusschen den dwingeland, als Heer, en ons, als zijne Onderdanen, vernietigde (22). Eene derde, de voorloopige erkenning van onze Gewesten voor vrije Landen, Gewesten en Staten, op welke de Koning niets eischte, bij het sluiten van het reeds vermelde bestand, in 1609 (23), en eindelijk (de heerlijkste van allen!) die beroemde, eerlijke vrede van *Munster*, geteekend op den 30 Januarij 1648, waarbij *Spanje* het Land onzer Vaderen voor vrije en Souvereine Staten en Landen erkende, en door welken het tevens van alle afhankelijkheid van de Duitsche Keizers ontslagen werd (24).

Twee aanmerkingen vergunne men ons nog, voor wij deze Afdeeling sluiten.

De eerste is betrekkelijk tot den dood van WILLEM I, in 1584 vermoord, bijna op het oogenblik dat hij tot Graaf van *Holland* en *Zeeland* en Heer van *Utrecht* stond ingehuldigd te worden. Zeker is het, dat men niet wel kan berekenen, welke voor ons Land de gevolgen zouden geweest zijn van 's Prinsen verheffing tot die waardigheid (25), en dat alle gissingen daaromtrent slechts ijdele en nietswaardige bespiegelingen zijn; doch het komt ons desniettemin tamelijk onbetwistbaar voor, dat, zoo dezelve had plaats gegrepen, de band der Unie niet alleen niet (als nu geschiedde) steeds naauwer en naauwer ware toegehaald geworden, maar ook dat deze *Graaf van Holland*, voorzeker *Friesland*, *Groningen* en *Drenthe* (geene onaanzienlijke en onverschillige Leden des Bondgenootschaps,) wederom geheel zou vervreemd hebben van de overige Provinciën, (en vooral van het Graafschap *Holland*-zelf,) tot groot nadeel van haar allen. Wij vermogen dus niet dit op zich-zelf droevig voorval, door onze Vaderen beschouwd als de grootste rampspoed hun gedurende den grooten krijg overkomen, te tellen onder dezulke, welke voor het rijzend Gemeenebest in het algemeen ongelukkig zijn geweest.

De tweede aanmerking betreft het vruchteloos aanbieden van de Souvereiniteit der *Nederlanden*, aan de Koningin van *Engeland* zoo wel als aan den Koning van *Frankrijk*, na ORANJES dood. Hoe zich ook de doordrijvers daarvan mogen te leur gesteld gevonden hebben, toen deze hunne ontwerpen mislukten, wie gevoelt niet hoe veel heerlijker en wenschelijker uitkomst nu der langdurige worsteling is ten deel gevallen, dan haar beschoren geworden ware, indien wij, eens gesteld dat alle Provinciën daarin toegestemd hadden, vooraf een gedeelte, een wingewest van *Frankrijk* of *Engeland* geworden waren, en geen vrij en Souverein Land? En hoe veel meer zal dit nog blijken bij de beschouwing van de verdere geschiedenis van ons Vaderland, waartoe wij thans zullen overgaan.

(*Het vervolg hierna*)

(14) WAGENAAR, VI, 8.
(15) WAGENAAR, VI, 108.
(16) WAGENAAR, VI, 458.
(17) SCHELTEMA, *G. en L. Mengelwerk*, III *D*, 2e *St.*, *bl.* 46.
(18) STYL, *Opkomst en Bloei der V. Nederl.*, 1e *uitgave*, *bl.* 491.
(19) WAGENAAR, VI, 40, 41.
(20) *Vg.* STIJL, *O. en B.*, 459.
(21) WAGENAAR, VII, 251 *volgg.*
(22) *Ald.*, 391 *volgg.*
(23) WAGENAAR, IX, 436 *et* 437.
(24) DEZELFDE, XI, 457, 469 *volgg.*
(25) *Zie* (DE BEAUFORT,) *Het leven van* WILLEM I, 2e *Dr.*, *III*, 582 *volgg.*

De tweede Winteravond Vergadering bij *het Departement Leeuwarden der Maatschappij tot Nut van 't Algemeen*, zal plaats hebben in het gewoon lokaal op Woensdag den 12 Januarij 1831, des avonds ten 6½ ure; zullende de Hooggeleerde Heer C. MULDER, Professor aan het Atheneum te Franeker alsdan eene voorlezing houden en de Wel Edele Heer G. T. N. SURINGAR eene bijdrage leveren.

Leeuwarden, den 10 Januarij 1831. ROBIDÉ VAN DER AA.

SCHOUWBURG TE LEEUWARDEN.

Zaturdag, den 15 Januarij 1831, (op vereerend verzoek): ATS BONNINGA, oorspronkelijk geschiedkundig Treurspel in 5 bedrijven, door Mr. *A. van Halmael Jr.*, gevolgd op verzoek door eene herhaling van: TWEE DAGEN IN NOVEMBER, of HULDE AAN BURGERDEUGD, WELDADIGHEID en HELDENMOED, oorspronkelijke Vaderlandsche Voorstelling met *zang*, door *J. Gravé*.

*** Getrouwd:
LEEUWARDEN, W. VAN RIESEN, en
den 8 Januarij 1831. P. BRUGTS.

*** Getrouwd:
BOLSWARD, A. L. VAN DIERMEN, en
den 9 Januarij 1831. T. J. ALBERDA.

Deze strekke ter kennisgeving aan Familie en Vrienden, zoo binnen als buiten de stad.

FRANEKER, den 8 Januarij 1831. Heden beviel vrij voorspoedig van eene DOCHTER, A. M. KIEN, Echtgenoot van J. W. ERMERINS.

*** Heden verloste voorspoedig van een' ZOON, Vrouwe A. W. C. BARONESSE VAN PALLANDT, geliefde Echtgenoot van
'S GRAVENHAGE, RENGERS VAN WARMENHUIZEN.
den 27 December 1830.

BOLSWARD, den 4 Januarij 1831. Heden beviel van eenen ZOON, A. J. VAN ENSCHUT, Echtgenoot van F. W. C. LEDEBOER.
Strekkende deze tot algemeene en bijzondere kennisgeving.

*** Heden nacht ten drie ure verloste van eene welgeschapene DOCHTER, CATHARINA GERLSMA, geliefde Echtgenoot van T. K. TJEBBES.
HINDELOOPEN, den 4 Januarij 1831.

*** Heden morgen verloste zeer voorspoedig van eene welgeschapene DOCHTER, mijne geliefde Vrouw TITIA JAARSMA. S. TALSMA.
ROORDAHUIZUM, den 5 Januarij 1831. *Schoolonderwijzer.*

*** Heden verloste van eenen welgeschapen ZOON, MARIA SCHMIDT, Echtgenoot van J. A. SCHAAFF.
STIENS, den 6 Januarij 1831.

*** Heden avond verloste zoo gelukkig als voorspoedig, mijne geliefde Huisvrouw MAARTJE DIRKS KOOPMANS, van eene welgeschapene DOCHTER.
BEETGUM, den 7 Januarij 1831. F. H. DAMSMA.
Familie, Vrienden en Bekenden gelieven dit voor eene bijzondere bekendmaking aan te nemen.

*** Heden morgen ontsliep zacht, mijn dierbare Echtgenoot de Koopman TJEERD VAN DER MEER, in den gezegenden ouderdom van ruim een en zeventig jaren, na eene gelukkige Huwelijksvereeniging van negentien jaren.
LEEUWARDEN, ANTJE KLAAZES,
den 31 December 1830. Wed. T. V. D. MEER.
Deze dient ter kennisgeving aan Familie en Betrekkingen.

*** Heden namiddag ontving ik het treurig berigt uit Stavoren, van het overlijden van mijnen oudsten Zoon, AUKE JAKOBS LOOTSMA, op gisteren den 2 Januarij, in den ouderdom van ruim 47 jaren, na eene ongesteldheid van tien dagen. Geve van dit voor mij smartelijk verlies kennis aan vrienden en bekenden.
LEEUWARDEN, J. A. LOOTSMA.
den 3 Januarij 1831.

HARLINGEN den 4 Januarij 1831. Heden overleed na eene langdurige sukkeling, in den ouderdom van ruim 45 jaren, de Wel Eerwaarde zeer geleerde Heer MURK HOTSES RINGNALDA, in leven Predikant bij de Hervormden te Harlingen, welke hij sints het jaar 1815 als een ijverig, hartelijk en getrouw Leeraar diende; diep betreurd door zijne achtergeblevene Weduwe, drie Kinderen, betrekkingen en talrijke Vrienden: doch ook door hen en zijne dierbare Gemeente, nageoogd in het land der ruste, waar hij nu reeds den loon zijnes werks en zijner Christelijke deugd geniet.

ASSEN, den 3 Januarij 1831. Heden overleed alhier na eene langdurige sukkeling, tot bittere smart van Ouders, Broeders en Zusters, in den ouderdom van bijna acht en dertig jaren, DIEUWKE WESTRA, oudste Dochter van Mr. H. J. WESTRA en Vrouwe EVA FONTEIN.

*** Heden morgen ten 7 ure overleed aan de gevolgen eener bezetting op de borst, Mejufvrouw KUNIERA ARENDSMA, Weduwe den Oud Vroedsman PIETER WESTRA, in den ouderdom van 80 jaren en ruim 9 maanden. E. MEINDERSMA.
SCHRANS onder *Huizum*, J. A. NIJSLOOT,
den 4 Januarij 1831. *Executeurs Testamentair.*
Vrienden en Bekenden van de overledene gelieven deze algemeene kennisgeving voor bijzondere aan te nemen.

*** Heden morgen ontsliep zeer zacht mijne dierbare Echtgenoot ELSKE RODENBURG, onverwacht, aan eene kortstondige ziekte van vier dagen, in den ouderdom van ruim een en zestig jaren; achttien jaren was zij mijne getrouwe gezellin des levens, hoe zwaar mij deze slag treft, bij mijne hoog klimmende jaren, kan ieder gevoelig hart beseffen, doch de hoop om haar in zaliger gewesten weder te zien, verzacht mijne smart. W. GLASIUS.
DOKKUM, den 4 Januarij 1831.

*** Heden morgen overleed aan een langzaam verval van krachten, onze geliefde Moeder JOUKJE LOUISES BRANDSMA, Weduwe wijlen den Heer H. A. BRANDSMA, in leven Assessor der grietenij Smallingerland, in den gezegenden ouderdom van 65 jaren en bijna 8 maanden. G. KIJLSTRA.
DRAGTEN, den 5 Januarij 1831. J. KIJLSTRA, geb. BRANDSMA.

*** Heden sluimerde tot onze droefheid zeer zacht onze geliefde Vader JOHANNES R. RUDOLPHI, Lid van de Grietenijraad van Wijmbritseradeel, den doodslaap in; den ouderdom van bijna tachtig jaren bereikt hebbende; doch daar het Christendom een aangenaam vooruitzigt geeft, om eenmaal onze gestorvene vrienden in de eeuwigheid te ontmoeten, hoopen wij daar met hem onafgebroken en zonder scheiding gelukkig te zijn. TJEERD RUDOLPHI.
JUTRIJP, den 6 Januarij 1831. *Uit naam mijner Broeder en Zusters.*

*** Heden overleed tot onze innige droefheid, onze veelgeliefde Moeder en Behuwdmoeder, PIETJE JANS REINSMA, Wed. PIETER KLAZES DE JAGER, in den ouderdom van ruim 66 jaren.
FRANEKER, JAN DE JAGER.
den 8 Januarij 1831. MARTHA IJ. DE JAGER, Geb. FABER.
Dienende deze tot kennisgeving aan Familie, Vrienden en Bekenden, zoo in als buiten de stad.

Staat van de Middelprijzen der Granen en andere Objecten, welke in de tweede helft der maand December 1830, ter Markt der Stad Leeuwarden zijn verkocht, volgens Nederlandsche maat en gewigt, zonder eenige belasting:

Tarwe, Witte......	*f* 9 - 35	de Mudde.	Boter., ...		0 - 93½	het Pond.
Rogge,............	- 6 - 85	———	Vleesch,	Koe,...*f*	0 - 33½	———
Gerst, Vroege,......	- 4 - 40	———		Schapen. -	0 - 26½	———
Boekweit,..........	- 8 - 30	———	Varkens-	Versch...-	0 - 41	———
Haver,............	- 3 - 40	———	vleesch,	Gerookt.-	0 - 62	———
Erwten, Graauwe..	- 10 - 50	———	Aardapp., Late....	-	2 - 80	de Mudde.

Accordeert met het Register der Middelprijzen, den 3 Januarij 1831.
De Burgemeester, THIJS FEENSTRA.

Prijzen der Granen te Leeuwarden, Vrijdag den 7 Januarij 1831:
De In- en Uitlandsche Rogge en Tarwe: Rogge *f* 217 : 50 het Last. — Tarwe *f* 10 : 75 de Mudde.

PRIJSCOURANT DER EFFECTEN.

AMSTERDAM, DEN 8 JANUARIJ 1831.

NEDERLANDEN:				
Werkelijke Schuld ..	2½ pct.	40	a	40 5/16
Uitgestelde dito...........			a	
Kansbiljetten............	*f*	15½	a	15¾
Stellen van uitgeloten dito -			a	
Oorlogs-Lasten	5 pct.	72¾	73¾	73
Amortisatie Sijndicaat	4½ pct.	64½	a	64 7/8
———	3½ „	51¾	a	52
Domein Losrenten...	2½ „		a	
Handel-Maatschappij.	4½ „		a	
FRANKRIJK:				
Inschr. op 't Grootb..	3 pct.	62½	a	62½
Certificaten van dito.	3 „		a	
RUSLAND:				
Bij *Hope & Comp*...	5 pct.	87½	a	87 7/8
Negotiatie 1828.....	5 „	89	a	89¼
Inschr. op 't Grootb.	6 „	53½	a	53 7/8
Certificaten van dito.	6 „	55¼	a	55 5/8
Cert. dito Hamb. Adm.	5 „		a	
Dito te Londen geneg.	5 „	82½	a	83
PRUISSEN:				
In Londen genegot. .	5 pct.		a	
Idem 2de Ligting....	5 „		a	
SPANJEN:				
Renten Perp. te Amst.	5 pct.	43¾	a	44

Cortes te Londen....	5 pct.	12½	a	12¾
Coupons, Cortes........	*f*		a	
Renten Perp. te Par.	5 pct.		a	
POLEN:				
Loten	*f*		a	
WEENEN:				
Bank	5 pct.		a	
Dito.................	4 „		a	
Certificaten	2½ „		a	
Metaliek.............	5 „	84¾	a	85¼
Dito te Londen geneg.	5 „		a	
Dito	2½ „		a	
Bank-Actien	3 „		a	
Aandeelen *f* 100 bij *Rothschild*	*f*		a	
Dito..... „ 250 bij dito	4 pct.		a	
NAPELS:				
Cert. bij Lamais. en Br.	4 pct.		a	
Dito Napels. Administ.	4 „	59½	a	59¾
Dito te Londen geneg.	4 „		a	
DENEMARKEN:				
Neg. in Londen.....	3 pct.		a	
ENGELAND:				
Geconsolideerde.....	3 pct.	82¼	a	82½
GRIEKEN:				
Te Londen.........	5 pct.		a	

De Notaris J. KLAASESZ, presenteert aan den meestbiedende te verkoopen:
De neringrijke HERBERG te Ternaard, (hoofdplaats der Grietenij), waarvan de Huizinge voor weinige jaren zeer is verbeterd; zijnde voorzien van vier Kamers, ruime Stalling voor Paarden en verdere gerijfelijkheden; Mei 1831 vrij te aanvaarden.
Wie gading maakt, kome Zaturdag den 29 Januarij 1831, des namiddags ten 3 ure, bij *U. H. Boersma*, Kastelein in voorschreven Herberg.

De Notaris J. KLAASESZ, gedenkt aan de meestbiedenden te verkoopen:
1. Eene HUIZINGE en BAKKERIJ waarin deze affaire eene lange reeks van jaren met het beste gevolg is gedreven, staande en gelegen te Holwerd, bij *Tjibbe C. Peizel* en *Vrouw* als eigenaars bewoond en gebruikt; den 12 Mei 1831 vrij te aanvaarden.
2. Een GRAANPAKHUIS, staande achter het vorige perceel, voorzien van twee Woningen en twee Zolders; te aanvaarden als voren.
Wie gading maakt, kome Maandag den 31 Januarij 1831, des namiddags ten 3 ure, in de Herberg het Graauw Paard te Holwerd.

Mr. L. J. HUBER, Notaris te Sneek, gedenkt, ten overstaan van het Vredegeregt kanton Sneek, publiek bij strijk- en verhooggeld, aan den meestbiedende te verkoopen:

Eene vruchtbare en uitmuntende ZATHE en LANDEN, met HUIZINGE, SCHURE, HORNLEGER, PLANTAGIE en WATERMOLEN cum annexis, staande en gelegen te Oppenhuizen, gekwoteerd met no. 21, groot ter naam en faam ruim vier en dertig een tweede bunder thans in huur gebruikt bij BAUKE JANS BRINKSMA, en belendende ten Oosten de oude Dolte, ten Westen de algemeene Vaart, ten Zuiden de Tieneslóot, en ten Noorden CORNELIS EISES; Sint Petri en den 12 Mei 1831 vrij te aanvaarden.

Wie hieraan gading maakt, kome op Dingsdagen den 11 en 25 Januarij 1831, bij de provisionele toewijzing, ten huize van den Logementhouder C. VAN DER WIS, te Sneek, en bij de finale adjudicatie, ten huize van GEERT DE RUITER, even buiten de Oosterpoort aldaar, telkens des namiddags ten twee ure, en koope alsdan op Conditien, te vernemen ten Kantore van voornoemden Notaris.

De Notaris L. W. POSTHUMA, te Dockum, zal, op Woensdag den 12 Januarij 1831, des avonds ten 6 ure, ten huize van *Jan Jonker*, Kastelein in de herberg Benthem, aldaar, voor den tijd van zes aaneenvolgende jaren, publiek, bij strijkgeld presenteren te verhuren:

Eene HUIZINGE, waarin sedert onheugelijke jaren eene florisante Rog- en Kleinbroodbakkerij, en sedert eenige jaren mede eene Mostardfabrijk is gedreven, staande op een neringrijken stand, in de Hoogstraat, te Dockum, letter C, nummer 11, bij wijlen *Pieter Wes...a* bewoond; den 12 Mei aanstaande en ook vroeger te aanvaarden; kunnende de huurder de Bakkerij- en Mostardfabrijkgereedschappen, des verkiezende op tauxatie overnemen.

De Notaris L. W. POSTHUMA, te Dockum, zal, op Woensdag den 12 Januarij aanstaande des avonds ten 6 ure, ten huize van *Jan Jonker*, Kastelein in de Benthem aldaar, provisioneel, bij strijkgeld, presenteren te verkoopen:

Eene HUIZINGE en GROFSMEDERIJ cum annexis, staande en gelegen te Dockum, nabij de Woudpoort, in wijk D, gekwoteerd met no. 95; den 12 Mei 1831 te aanvaarden.

De Notaris T. B. OEBERIUS, te Sint Anna Parochie, zal, op Donderdag den 13 Januarij 1831, des morgens precies ten acht ure, en zoo noodig den volgenden dag, ten sterfhuize van *Albertje A. Bakker*, in leven Huisvrouw van *Jacobus Spoelstra*, te Sint Anna Parochie, na bekomen autorisatie van den Heer President der Regtbank te Leeuwarden, tegen gereede betaling, bij boelgoed verkoopen:

MEUBELEN en HUISSIERADEN, bestaande hoofdzakelijk in 1 Mahoniehouten Secretaire, 1 dito Bureau, 1 Vuren Kabinet met Stelt, 2 Spiegels, 6 Tafels, eenige Schilderijen, 4 Bedden met toebehooren, 1 Staartstuk Klok, onderscheidene Stoelen, Trompen, eenig Porselein, koperen Ketels en Gootlingen, IJzer en Aardewerk, Linnen en Wollen Goederen, Vrouwen Kleederen, onderscheidene Goud- en Zilverwerken, bestaande in 1 Gouden Oorijzer, achter breed, 2 Kroontjes, Spelden, Ringen, 15 Zilveren Een Room- en Paplepeltjes, 1 Bos Zilver, 1 Testament met Haken, en meer andere kleinigheden; voorts WINKELWAREN, als: Rokkestreept, Boeselaar, Saai, Turksdlinnen, Klompen, WINKEL GEREEDSCHAP, als: Toonbank, Schalen, Gewigten, en hetgeen meer zal worden gepresenteerd; alles behoorende tot de onder beneficie van Inventaris aanvaarde Nalatenschap van *Albertje A. Bakker* en den Boedel van *J. Spoelstra* voorschreven.

F. W. C. LIEDEBOER, Notaris te Bolsward, zal aldaar, (voor zoo verre het eerste perceel betreft, daartoe geregtelijk gecommitteerd), op Zaturdag den 15 Januarij 1831, bij de eindelijke toewijzing, des avonds ten 6 ure, ten huize van den Kastelein *J. J. Falkena*, in het logement de Drie Kroonen, tegen verhooggeld, publiek presenteren te verkoopen:

1. Eene HUIZINGE c. a., staande op de Koemarkt, te Bolsward, in wijk C, no. 277.
2. Eene DITO, met BUITHUIS en STALLING voor 6 Koeijen, en ERF c. a., op de Snorrstraat, te Bolsward, in wijk D, no. 548.

Beide op den 12 Mei 1831 vrij te aanvaarden.

De Notaris J. G. VAN BLOM, te Dragten, zal publiek, bij strijk- en verhooggeld, presenteren te verkoopen:

Een SCHUITESCHIP, genaamd *de Jonge Alida*, groot 25 lasten, laatst bevaren door KORNELIS JOHANNES KOEK; liggende thans in de Vaart te Dragten.

Deze verkooping zal plaats hebben te Dragten, in het logement de Feniks, op Zaturdag den 15 Januarij 1831, des avonds ten 6 ure.

VERKOOPING VAN BOOMEN.

Mr. F. I. ABRESCH, openbaar Notaris te Zuidhorn, gedenkt, ten verzoeke van zijnen principaal, op Maandag den 17 Januarij 1831, des voormiddags precies ten 10 ure te beginnen, aan de Plaats *Groot Pama*, onder Niehove, publiek, op gewone Boelgoeds-Conditien, te verkoopen:

P. m. 800 zware aldaar op stam staande ESSCHEN en IPEREN BOOMEN, zeer geschikt voor Wagenmakers en Stoeldraaijers, en voor vervoer wegens weg en water.

Mr. F. I. ABRESCH.

De Notaris F. STEENSMA, te Minnertsga, zal, op Maandagen den 17 en 24 Januarij 1831, bij de beschrijving en eindelijke toewijzing, telkens des namiddags ten 3 ure, ten huize van *Rinse Miedema*, Kastelein te Sexbierum, bij strijk- en verhooggelden aan den meestbiedende verkoopen:

2 Bunders en ruim 57 v. roeden BOUWLAND, gelegen in drie stukken aan de Zeedijksvaart onder Sexbierum, bij *Watze en Jacob Pieters Douma* als huurders in gebruik en dadelijk na de toewijzing te aanvaarden.

Mr. F. WITTEVEEN, Notaris te Metslawier, zal, op Donderdag en Vrijdag den 27 en 28 Januarij 1831, telkens des voormiddags ten 9 ure, op Holdinga burgt onder Anjum, bij boelgoed tegen gereede betaling, presenteren te verkoopen:

Den geheelen INBOEDEL op gemelde Burgt aanwezig, bestaande in Meubelen en Huissieraden, waaronder onderscheidene Bedden met toebehooren, Kabinetten, Ledikanten, een aantal Tafellinnen, verschillende Tafels, Pulpitums, groote en kleine Spiegels, een aantal Stoelen, Kagchels, eene menigte Glas- en Kristalwerk, Porselein, gemaakt Goud- en Zilverwerk, eene aanzienlijke kwantiteit Koper en Tin, benevens eene menigte en daaronder vele fraaije en pretieuse Portretten, Schilderijen en Teekeningen, eenige Mans- en Vrouwenkleederen en meer andere Goederen, te veel om nader te specificeren.

Zullende de Goederen gedurende drie dagen voor den verkoop door de gegadigden kunnen worden bezigtigd.

Mr. F. WITTEVEEN, Notaris te Metslawier, daartoe door de Regtbank benoemd, zal, op Zaturdag den 29 Januarij 1831, des morgens ten 10 ure, ten huize van *Tæke Eilkes Haaksma*, Kastelein te Anjum, ten overstaan van het Vredegeregt, finaal presenteren te verkoopen:

1. De oud adelijke BURGT, *Holdinga Burgt* genaamd, staande en gelegen te Anjum, bestaande in eene kapitale geheel uit het water opgetimmerde en zeer wel onderhoudene adelijke Huizinge geheel met Grachten omringd, voorzien van eenen Koepel en spitsen Toren, en bevattende een aantal Woon- en Slaapvertrekken, ruime Keukens, ruime Linnen-, Turf- en Provisiezolders, een aantal gewelfde Kelders, zijnde alles voorzien van de vereischte commoditeiten, eene ruime Binnenplaats, waar een Bleekveld met Put en Regenwatersbak, bevattende voorts spatieuse Boomgaarden, met eene menigte van fijne Vruchtboomen beplant en meerendeels met Grachten omringd, grooten Moestuin met Broeijerij, breede Singels, een Voorplein met eene zware en bewoonde Slotpoort voorzien, zijnde de Singels enz., behalven eene menigte Kreupelhout, beplant met ongeveer 850 meest alle zware Iepen, esschen, eiken, beuken en andere stamboomen.

Deze verkoop zal plaats hebben in perceelen bij Biljetten gespecificeerd; zullende eerst de Gebouwen op sloping en afbraak en het Boomgewas van ieder perceel bij nader aan te wijzene gedeelten op roeijing, en alzoo als roerend goed, en de bloote grond van ieder perceel als onroerend goed worden geveild, en daarna de postal en de grond van ieder perceel vereenigd en eindelijk alle de perceelen in massa als onroerend goed worden geveild.

Waarop bij de provisionele toewijzing is geboden: Op de adelijke Huizinge *f* 2976. Op de Slotpoort *f* 235. Het Schuurtje *f* 76. Het Boomgewas *f* 2044. En op de bloote Grond *f* 1450.

2. Eene uitmuntende *ZATHE* en *LANDEN*, met HUIZINGE, SCHUUR, HORNLEGER en PLANTAGIE, de Huizinge geteekend met numero 2, groot naar naam en faam 27 bunder en ruim 92 v. roede Bouw- en Greidland, de *Slotplaats* genaamd, benevens drie STEMHUIZEN, geteekend met no. 3, 133, en 136, mede onder Anjum gelegen, en zulks in perceelen (met regt van te zamenvoeging) bij biljetten omschreven.

Waarop is perceelen is geboden *f* 18917. En op de Stemhuizen *f* 490.

Te aanvaarden, de perceelen tot Holdinga Burgt behoorende meerendeels dadelijk na de finale toewijzing; van het 2de perceel de Bouwlanden met uitzondering van eenige toezaaijing dadelijk na de finale toewijzing, de Greiden op St. Petri 1831, de Huizinge en Schuur c. a. den 12 Mei 1831, en de Stemhuizen den 12 Mei 1832.

Uithoofde Holdinga Burgt c. a., slechts door den Rijdweg van de Dorpsvaart van Anjum is gescheiden, kan, ingeval van toewijzing op slooping en roeijing de afbraak en het boomgewas zeer geschikt te water worden vervoerd.

EEN HUIS te HUUR, op den Potmargewal, bij Leeuwarden; te bevragen bij T. H. GATSONIDES, aldaar, letter L, no. 260.

Mr. NAUTA, Openbaar Notaris residerende te Rinsumageest, daartoe regterlijk gecommitteerd, zal, ten overstaan van het Vredegeregt van het kanton Bergum, op Zaturdag den 15 Januarij 1831, bij provisionele toewijzing, des namiddags ten een ure, ten huize van *Luitjen Bastiaans van der Bij*, Kastelein te Akkerwoude, publiek bij strijk- en verhooggeld presenteren te verkoopen:

1. 2 HUIZINGEN met TUINEN en ERVEN cum annexis, staande en gelegen te Akkerwoude, gekwoteerd met no. 74 en no...., benevens 9 perceelen HOOI- en deels vergraven KLIJNLANDEN, gelegen onder Rinsumageest, Roodkerk, Dantumawoude en Wouterswoude.

De Landen St. Petri en de Huizingen den 12 Mei 1831 vrij te aanvaarden; toebehoorende aan *Fietje Dirks Lourens* Weduwe van *Ijke Minnes de Jong* en Kinderen.

2. 1 HUIZINGE, HORNLEGER en TUIN, gelegen in de Valom, onder Dantumawoude, gekwoteerd no. 91, benevens 3 perceelen Vergraven en Onvergraven KLIJNLAND, aldaar en onder Veenwouden gelegen.

De Huizinge den 12 Mei 1831, en het Klijnland dadelijk na de finale toewijzing vrij te aanvaarden.

Toebehoorende aan de Armvoogdij van Dantumawoude.

Mr. NAUTA, Openbaar Notaris residerende te Rinsumageest, daartoe regterlijk gecommitteerd, zal, ten overstaan van het Vredegeregt van het kanton Bergum, op Donderdag den 20 Januarij 1831, des voormiddags ten elf ure, ten huize van *Harmen Martens Holwerda*, Kastelein te Giekerk, bij provisionele toewijzing, en bij strijken verhooggeld presenteren te verkoopen:

Een' zeer beklanten KOORNMOLEN, met HUIZINGE, waarin thans Bakkerij gedreven wordt, benevens SCHUUR en HIEMINGE cum annexis, staande en gelegen te Giekerk, gekwoteerd met no. 41 en 42, thans bij den mede-eigenaar *Johannes Deddes Dijkstra* in gebruik, en den 12 Mei 1831 vrij te aanvaarden.

ISAAC TELTING, Notaris te Franeker, zal, op Dingsdag den 18 Januarij 1831, des morgens ten tien ure, op de Singels van de Buitenplaats *Klein Hermana*, onder Minnertsga, bij boelgoed verkoopen:

Eene groote partij KAPHOUT, ERWTRIJS en TAKKEBOSSCHEN; en op Woensdag den 19 Dito, mede des morgens ten 10 ure, ruim 70 op stam staande IPEN BOOMEN; alsmede eene partij op stam staande ESSCHEN en andere BOOMEN.

UIT DE HAND TE KOOP: Een hecht en welbezeild TJALKSCHIP, lang over steven 192 palm, wijd 41 palm 7 duim, hol 18 palm 8 duim, in het jaar 1818 gebouwd, voorzien van eene uitmuntende Inventaris, of het hol afzonderlijk; liggende in de Zuiderhaven te Harlingen, en wordt bevaren door den eigenaar MONTE T. VAN SLOOTEN.

UIT DE HAND TE KOOP: Een welbezeild TJALKSCHIP, groot 74 Ton, met Zeil en Treil, Ankers en Touwen, alles en zoodanig het bij den ondergeteekende is bevaren, bij wien ook de voorwaarden van verkoop te vernemen zijn; is thans liggende aan de Gorredijk. JELLE S. DE GROOT.

Uit de hand te KOOP: Een SCHUITESCHIP, groot 47 Ton; met Zeil en Treil, Ankers en Touwen; te bevragen bij *H. W. BOK*, in de Oude Haske, bij het Heerenveen.

Uit de hand te KOOP, te *Voorschoten* bij *Leijden*: Drie vakken zeer goed gevlochten DRAADWERK, no. 1 hoog 1 el 7 palm 2 duim, lang ruim 47 el; no. 2 hoog 1 el 8 palm 7 duim, lang 73 el; en no. 3 hoog 2 el 1 palm 8 duim, lang 56 el en 8 palm. Vervoerbaar te water. Te bevragen bij Mr. J. G. LA LAU, te *Leijden*. *Brieven franco.*

TE HUUR bij beslotene briefjes, voor den tijd van drie of vijf aaneenvolgende jaren, ingaande St. Petri en 12 Mei 1831: Eene ZATHE en LANDEN, (Greidland,) met eene in 1824 geheel nieuw gebouwde HUIZINGE en SCHUUR, staande en gelegen aan het Pad bij de Kerk te Jutrijp; thans bij *Sijtze Pieters Buma* in gebruik, groot ingevolge kadastrale opmeting 34 bunders 72 v. roeden 40 v. ellen; waarvan de Conditien van heden af ter lezing liggen bij den eigenaar ABM. HESSELINK, Olieslager te Sneek, bij wien de briefjes vóór of op den 20 Januarij 1831 kunnen worden ingezonden.

VERHURING bij besloten briefjes, van eene *ZATHE* en *LANDEN*, gelegen onder Cornjum, thans bewoond door de Weduwe van *Pieter Pieters Postma*; Mei 1831 te aanvaarden; groot naar naam en faam 34 bunder 53 v. roede 90 v. el 16 v. palm; met HUIZING en SCHUUR; — zijnde de Conditien te lezen bij den Stalhouder G. PLEKKER, te Leeuwarden, bij wien de briefjes onder adres van den eigenaar *E. B. Vegelin van Claerbergen*, vóór den laatsten Februarij e. k. moeten worden bezorgd.

Bij besloten briefjes te HUUR, voor den tijd van drie of vijf jaren, in te gaan Sint Petri en den 12 Mei 1831:

Eene *ZATHE* en *LANDEN*, staande en gelegen te Goingarijp, de Huizinge gekwoteerd no. 15, thans in gebruik bij *Beeke Sijmons Dijkstra*, groot ongeveer 15 bunder en 79 v. roede zoo Weid- als Hooiland.

De Conditien zijn te vernemen en de briefjes moeten worden ingeleverd vóór den 1 Februarij 1831, ten Kantore van den Notaris T. S. VAN DER LEIJ, te Langweer.

Bij besloten Briefjes te huur, voor den tijd van vijf jaren: De van ouds bekende en florisante DWARSHELLING, met deszelfs ruimen GROND, TIMMERSCHUUR en HUIZING, alles in gebruik bij de eigenaarsche de Weduwe van *Sieds G. van der Werf*, op het Vliet te Leeuwarden, alwaar ook de Conditien ter lezing liggen en de briefjes franco moeten ingezonden worden, vóór den 20 Januarij 1831.

Bij dezelve is ook uit de hand te koop: Eene nieuwe, uit de pen gemaakte AARDAPPELSNIK, lang 12 el en wijd en hol naar rato.

Er wordt te HUUR aangeboden, tegen Mei 1831: Een aangenaam BUITENVERBLIJF, bestaande uit eenige vrolijke Kamers en andere gerijfelijkheden, met een' grooten TUIN; staande en gelegen aan den Grooten Weg van Groningen naar de Lemmer, nabij den dorpe Beetsterzwaag, in een der schoonste oorden van de provincie Friesland. Nader informatie te bekomen bij A. J. POSTHUMA, Ondernemer van Publieke Verkoopingen, bij de Put, te Leeuwarden.

TE HUUR, en op den 12 Mei 1831 te aanvaarden: Het van ouds bekend JOUSTER, GROUWSTER en OLDEBOORNSTER VEERHUIS, op het Kleinzand te Sneek, geschikt tot het houden van Logement, en eene uitmuntende bergplaats voor Koopmans Goederen. Te bevragen bij ATE BROUWER, op het Hoogend, te Sneek. *Brieven franco.*

BESTEDING bij beslotene Briefjes: Van het maken eener nieuwe STELPHUIZING te Witmarsum, met al de daartoe benoodigde Materialen en Arbeidsloon; waarvan Bestek en Teekening van heden af aan ter bezigtiging is bij *R. A. VELLENGA*, in de gekroonde Roskam te Witmarsum, en waar de Briefjes vóór of op den 22 Januarij 1831 vrachtvrij moeten worden bezorgd.

Brand-Assurantie-Societeit.

De Deelnemers der Brand-Assurantie Societeit van Leeuwarderadeel, Idaarderadeel, Rauwerderhem en Baarderadeel, worden opgeroepen op Vrijdag den 14 Januarij 1831, des voormiddags ten 11 ure, in het Lands Welvaren, bij de Wirdumerpoort, te Leeuwarden, ten einde Gecommitteerden in plaats der afgaande te stemmen, en wijders zoodanige voorstellen te doen en van de Gecommitteerden te aanhooren, en daarover te besluiten, als vermeend zal worden tot belang der Societeit te behooren. De afwezigen worden gerekend bij de meerderheid der tegenwoordig zijnde stemmen.

Uit naam der Gecommitteerden,
W. D. HELLEMA, *Boekhouder.*

OPROEPING. Al de genen die iets te vorderen hebben van-, verschuldigd zijn aan-, of in bewaring bezitten betrekkelijk de onder beneficie van Inventaris aangevaarde Nalatenschappen van wijlen RUURD JANS POSTHUMA, in leven Koopman en Winkelier in Manufacturen, en van zijne Huisvrouw wijlen GEERTJE SJOUKES BAKKER, in der tijd echtelieden, gewoond hebbende en overleden te Makkum, worden bij deze aangemaand om, vóór of uiterlijk op den 15 Januarij 1831, desaangaande hunne opgaven en rekeningen *franco* in te zenden aan, en ten Kantore van den Heer P. TADEMA, Notaris te Makkum, wordende bepaaldelijk ieder schuldeischer verzocht aan deze oproeping te voldoen, daar hij zich zelven te wijten zal hebben de nadeelen, die hij zich door zijne nalatigheid zoude bewerken.

LEES HIER. — De ondergeteekende maakt zijnen geëerde Stad- en Landgenooten bekend, dat hij in dit jaar de negotie in TUINZADEN begonnen heeft; beveelt zich in de gunst van een iegelijk en belooft eene prompte bediening.

H. J. WOUDA, *aan de Voorstraat*,
bij de Franeker Pijpen, *te Harlingen.*

De ondergeteekende, Koopman en Grutter te Sneek, berigt aan zijne begunstigers en anderen, dat hij ter voorkoming van misvattingen, met den aanvang van dit jaar begonnen heeft, in zijn naam en handteekening de *voornaam* in plaats van met eene enkele letter H, *voluit* te schrijven; — verzoekende brieven enz. insgelijks dus te willen adresseren. HANS CLz. WOUDA.

Sneek, den 8 Januarij 1830.

De Apotheker N. T. HAVERSCHMIDT, te Leeuwarden vraagt, met 1° Februarij aanstaande of eerder, een BEDIENDE, voldoende getuigenis van bekwaamheid en zedelijk gedrag kunnende produceren.

Ouders of Voogden hun Zoon of Pupil het BROOD, KLEIN- en BESCHUITBAKKEN willende laten leeren, vervoegen zich van stonden aan bij *W. T. WALSTRA*, Bakker op de Koemarkt te Sneek. *Brieven franco.*

Te LEEUWARDEN, bij P. KOUMANS SMEDING, bij de Hoeksterpoort, Letter K, no. 176.